

Stanowisko Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach w sprawie selektywnego zbierania frakcji biodegradowalnej odpadów komunalnych.

W związku z wejściem w życie przepisów *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2017 r. poz. 19)*, które wymusza dokonanie zmian w Regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach k. Radzyna Podlaskiego Sp. z o. o. pragnie zasugerować Państwu przyjęcie rozwiązania zbierania odpadów biodegradowalnych.

Odpady biodegradowalne stanowią bardzo zróżnicowaną masę odpadów. Zgodnie z w/w rozporządzeniem należy je zbierać w workach lub pojemnikach koloru brązowego. Zbierana selektywnie w ten sposób frakcja zawierać będzie łącznie odpady z pielęgnacji terenów zielonych (**20 02 01**) i odpady kuchenne ulegające biodegradacji (**20 01 08**). Przetwarzanie tych odpadów zebranych łącznie, w procesie stabilizacji tlenowej (kompostowanie) może spowodować nieosiągnięcie statusu produktu w postaci kompostu, czyli środka poprawiającego właściwości gleby.

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji (**20 01 08**) to odpady zawierające m.in. tkankę zwierzęcą w postaci kości, resztek mięsa obrobionego termicznie i surowego, czyli odpadów mogących powodować powstawanie związków patogennych szkodliwych dla zdrowia ludzi. Wymagają one zatem dla bezpieczeństwa ich przetwarzania, zachowania reżimów procesu higienizacji, co sprowadza się do poddaniu ich działaniu temperatury pow. 65° C przez okres 2-3 dni. Wytworzenie z tego rodzaju odpadów produktu w postaci kompostu jako środka poprawiającego właściwości gleby jest bardzo trudne, wręcz wątpliwe. Z tego rodzaju odpadu powstaje kompost nie odpowiadający wymaganiom, który będąc odpadem o kodzie **19 05 03** można złożyć na składowisku za opłatą za gospodarcze korzystanie ze środowiska (obecna stawka opłaty wynosi 24,15 zł/Mg, natomiast prognozowana wysokość opłaty w roku 2020 – 270,00 zł/Mg).

Odpady z pielęgnacji terenów zielonych (**20 02 01**) to grupa odpadów znacznie łatwiejszych do ich odzysku w procesie R3, czyli możliwości wyprodukowania produktu w postaci kompostu jako środka poprawiającego właściwości gleby, który może być po uzyskaniu odpowiedniej decyzji Ministra Rolnictwa wprowadzany do rolniczego wykorzystania. ZZOK w Adamkach posiada decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzanie do obrotu takiego produktu. Ma to istotne znaczenie dla ekonomicznej strony gospodarki takim produktem, za który zakład otrzymuje przychody w przypadku jego sprzedaży, powodując tym samym obniżenie opłat za przyjęcie odpadów biodegradowalnych.

Mając na względzie powyższe argumenty i przyszłe koszty przetwarzania, a co za tym idzie wysokość opłaty za przyjęcie odpadów przez ZZOK w Adamkach, proponujemy Państwu rozdzielanie strumienia tego odpadu na poniższe frakcje poprzez odpowiednie zapisy w regulaminach utrzymania czystości uchwalanych w nieodległym czasie:

- a) Odpady kuchenne ulegające biodegradacji 20 01 08:** Odpady kuchenne ulegające biodegradacji są to odpady powstające w trakcie codziennych czynności związanych z przygotowaniem, przetwarzaniem i spożywaniem produktów żywnościowych. Będą to zatem takie odpady jak: nienadające się do spożycia warzywa i owoce, obierki z owoców i

warzyw, przeterminowana żywność (bez opakowania np. serki, sery, jogurty, masła, wędliny, mięsa, kości, itd.), resztki niespożytych potraw, fusy z kawy i herbaty wraz z saszetkami i filtrami do ich parzenia, zamoczony lub zatłuszczony papier opakowaniowy np. po maśle lub wędlinach, zawilgocone ręczniki papierowe, drewniane opakowania (np. łubianki po owocach, nienadające się lub nieprzydatne do ponownego użycia, olej jadalny, a także niezwiązane z obróbką kulinarną odchody zwierząt niehodowlanych wraz ze ściółką(psy koty chomiki, itp.

Odpady kuchenne należy wyrzucać luzem do odpowiednich pojemników o kolorze brązowym (opróżniony worek foliowy z którego odpady kuchenne wyrzucone zostały do pojemnika można w wrzucić do frakcji „tworzywa sztuczne i metale”) lub zbierać te odpady w workach biodegradowalnych posiadających odpowiedni atest biodegradowalności wydany przez uprawniony podmiot. Należy uczulić mieszkańców by nie wrzucać odpadów do kilku woreczków, a następnie do jednego zbiorczego, ze względu na duże nakłady pracy przy rozpakowaniu tych opakowań.

b) Odpady z pielęgnacji terenów zielonych 20 02 01: Odpady tzw. „zielone” to odpady powstające podczas pielęgnacji ogrodów, ogródków, przydomowych warzywników i innych terenów zielonych np. parków i zieleni miejskiej. Zatem będą je stanowić odpady takie jak: rośliny i ziemia po nich, skoszona trawa, liście i gałęzie, kwiaty i rośliny doniczkowe wraz z ziemią z doniczki, pociosane karpny, trociny, elementy drewniane niemalowane, nieimpregnowane środkami chemicznymi, niezawierające elementów z tworzyw sztucznych i elementów metalowych , takie jak łubianki drewniane koszyki wiklinowe, itp. Niedopuszczalne są płyty wiórowe i pilśniowe, popioły i kamienie (Fragmenty płyt i drobne kamienie można umieścić we frakcji odpadów pozostałych zbieranych selektywnie, popioły do oddzielnej frakcji popiołów, natomiast większe fragmenty lub całe płyty wiórowe i pilśniowe sugerujemy przekazać do PSZOK).

Sugerujemy zbierać je w workach z folii PE lub HDPE o minimalnej pojemności 80 l wypełnione do min. ¼ objętości o kolorze ustalonym przez Gminę, natomiast gałęzie drzew i karpny powinny być raczej oddawane do PSZOK (sugerujemy wyposażenie PSZOK w rozdrabniacze do gałęzi co ułatwi i potani transport tego odpadu do ZZOK).

Podział ten, mimo że niewymagany przez wspomniane rozporządzenie, jest dopuszczalny i słuszny z uwagi na możliwość przeprowadzenia prawidłowego procesu produkcji środka poprawiającego właściwości gleby. ZZOK w Adamkach Decyzją Nr G-668/17 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 czerwca 2017 r. uzyskał pozwolenie na wprowadzanie do obrotu organicznego środka poprawiającego właściwości gleby pn. „Kompost Adamki” będącego produktem biologicznego przetwarzania odpadów zielonych.

Niemożliwe jest stosowanie odpadów kuchennych w procesie produkcji nawozów lub środków poprawiających właściwości gleby z uwagi na obecność w nich produktów pochodzenia zwierzęcego, które rozkładając się powodują zakażenie finalnego produktu kompostowania drobnoustrojami chorobotwórczymi. Zakażenie takie odbiera mu status produktu i powoduje, że staje się on odpadem o kodzie **19 05 03** – kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania).

Status odpadu wymaga jego właściwe i odpowiednie zagospodarowanie zgodnie z normami prawnymi, co podnosi koszty.

Rozłączna zbiórka biodegradowalnych odpadów kuchennych i zielonych pozwoli uniknąć takiego zagrożenia. Sprzedaż środka poprawiającego właściwości gleby uzyskanego z kompostowania odpadów zielonych stanowić będzie tanią i dobrą alternatywę dla rolników naszego regionu chcących przygotować grunty orne pod uprawy bez konieczności stosowania drogich nawozów sztucznych, a także znacznie obniży koszty funkcjonowania instalacji ZZOK.

Kompost nieodpowiadający wymaganiom będzie wytwarzany jedynie z odpadów kuchennych, a nie z całego strumienia odpadów biodegradowalnych dostarczanych do instalacji ZZOK w Adamkach, tak jak by miało to miejsce w przypadku braku rozdziału tych dwóch frakcji odpadów biodegradowalnych. Należy nadmienić, że w całej masie odpadów biodegradowalnych stanowiącej ok. 4000-4500 Mg/rok, odpady kuchenne w stosunku do odpadów z pielęgnacji terenów zielonych to 30-40% w naszym Regionie Północno-Zachodnim gospodarki odpadami.

Należy założyć, że w przypadku rozdziału tych frakcji koszty zbierania, odbierania i transportu nieco wzrosną, lecz nie wzrosną koszty przetwarzania w ZZOK w Adamkach. Gdyby przyjąć, że nie udałoby się osiągnąć statusu kompostu ze zbieranych łącznie frakcji, to koszt złożenia na składowisku kompostu nie odpowiadającego wymaganiom **19 05 03** w 2020 r. wyniósłby 270 zł/Mg, plus obecna stawka za przyjęcie odpadów biodegradowalnych do przetworzenia w ZZOK 120 zł/Mg, plus koszt budowy pojemności składowiska potrzebnej do złożenia 1 Mg tego odpadu ok. 80 zł. Daje to w sumie koszt 470 zł za przyjęcie 1 Mg odpadów biodegradowalnych zbieranych łącznie.

Opracowanie: Adam Borowik, Jerzy Kułak

Radzyń Podlaski 20 lipca 2017 r.